

Thái Bình

Chủ nhật

SỐ 613
Chủ nhật
Ngày 29 - 9 - 2019

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH THÁI BÌNH
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN THÁI BÌNH

TÒA SOẠN:
13 LÝ THƯỜNG KIỆT - THÀNH PHỐ THÁI BÌNH
ĐT: 0227.3731.308 - 0227.3733.958 - 0227.3735.544
BÁO THÁI BÌNH ĐIỆN TỬ: www.baothaibinh.com.vn
EMAIL: toasoan@baothaibinh.com.vn

ĐƯA NGHỊ QUYẾT CỦA ĐẢNG VÀO CUỘC SỐNG

Đưa “danh trà xứ Lạng” vươn xa

(Xem trang 4)

Nguồn internet

Giải bài toán nông dân bỏ ruộng

Trang 2

Làm giàu TỪ NUÔI BÒ 3B

Trang 3

DOANH ĐẦU THỤY THÚ

Trang 6

Giải bài toán nông dân bỏ ruộng

■ QUỲNH LƯU

Kỳ 1: Những cánh đồng bỏ hoang

Bao đời nay, người nông dân luôn gắn bó, yêu từng tấc đất, thửa ruộng, thậm chí đã từng đổ máu để giành lại ruộng đất. Thế nhưng hiện nay ở Vũ Thư tình trạng nông dân bỏ ruộng ngày càng phổ biến.

Khoảng 10 năm về trước, cánh đồng Cửa, thôn Chín, xã Vũ Đoài vẫn rộn ràng những mùa vụ bội thu, thế nhưng mấy năm gần đây, diện tích ruộng bị bỏ hoang tăng dần, tới vụ mùa này, tất cả 17 mẫu ruộng (khoảng 6ha) trên cánh đồng này đều bị bỏ hoang. Gia đình bà Phạm Thị Hiền, thôn Chín có hơn 4 sào trên cánh đồng Cửa nhưng giờ đã bỏ không cấy nữa. Bà Hiền chia sẻ: Cánh đồng này nằm tiếp giáp khu dân cư nên chuột cắn phá khiến năng suất lúa rất kém, hiệu quả sản xuất thấp. Bà Hiền không cấy ở cánh đồng này vẫn dễ dàng mượn được gần 2 mẫu ruộng ở các xứ đồng khác để sản xuất thuận tiện, hiệu quả hơn nên bà Hiền không hề tiếc nuôi 4 sào trên đồng Cửa... Ông Phạm Xuân Khán, Bí thư Chi bộ, Trưởng ban Công tác mặt trận thôn Chín, xã Vũ Đoài cho biết: Tổng diện tích đất sản xuất nông nghiệp của thôn hiện nay là 87 mẫu (hơn 31ha) ở 7 xứ đồng, trong đó diện tích ruộng bỏ hoang là 26 mẫu (hơn 9ha), chiếm gần 30% tổng diện tích. Ruộng bị bỏ hoang nằm rải rác ở nhiều xứ đồng, trong đó nhiều nhất là cánh đồng Cửa, hầu hết các hộ trong thôn đều có ruộng bỏ hoang, nhà nhiều khoảng 1 mẫu ruộng, nhà ít thì vài sào. Trước kia, khi đến thời vụ gieo cấy lúa, Ban công tác mặt trận thôn trực tiếp đi kiểm tra, đôn đốc, nhắc nhở từng nhà nếu thấy hộ đ

gieo cấy chậm hoặc có biểu hiện muốn bỏ ruộng, thế nhưng mấy năm nay nhiều hộ bỏ ruộng, chúng tôi vận động bà con cũng nhất định không gieo cấy. Hầu hết các hộ có tư tưởng chỉ cần cố gắng cấy vài sào để bảo đảm đủ lương thực cho gia đình, còn lại cho ai cấy thì cấy hoặc bỏ ruộng hoang. Thực tế tại thôn tôi thì hiệu quả sản xuất lúa rất thấp, nhất là so với các ngành nghề công nghiệp, dịch vụ khác nên bà con không thiết tha gieo cấy lúa. Lao động trẻ khỏe đã tham gia công ty, xí nghiệp, chỉ còn lực lượng trung niên, cao tuổi ở nhà sản xuất nông nghiệp nên không làm xuể là một trong những nguyên nhân bỏ ruộng hoang.

Hòa Bình hiện là xã có diện tích ruộng bị bỏ hoang cao nhất huyện Vũ Thư, với 52ha ruộng bỏ hoang, chiếm 24,4% trong tổng số 213ha đất sản xuất nông nghiệp của xã. Ông Đoàn Mạnh Hà, Giám đốc HTXNN xã Hòa Bình cho biết: Với những người gắn bó với ruộng đất khi nhìn thấy những cánh đồng bỏ hoang, cỏ mọc um tùm đều cảm thấy xót xa, tiếc nuối. Tuy vậy, nếu sản xuất với quy mô nhỏ lẻ, mỗi hộ cấy vài ba sào lúa như nông dân hiện nay làm thì tính chi phí đầu tư trung bình cho 1 sào lúa hiện nay gồm: 150.000 đồng thuê máy cày bừa, khoảng 300.000 đồng thuê cấy, 150.000 đồng khâu thu hoạch lúa, chi phí phân bón khoảng 220.000

đồng, thuốc trừ sâu khoảng 80.000 đồng, phí dịch vụ sản xuất nông nghiệp khoảng 60.000 đồng. Như vậy, chưa kể chi phí phụ phát sinh như vận chuyển thóc lên đường trục chính ở các ruộng xa, thuê phun thuốc trừ sâu, đầu tư thuốc diệt chuột, ốc bươu vàng, mua nylon quây chuột... mà chỉ tính các chi phí đầu tư cơ bản thì tổng đầu tư cho 1 sào lúa khoảng 960.000 đồng/sào. Trong khi đó, năng suất tùy giống lúa, tính trung bình 2 tạ/sào x 5.500 đồng/kg thóc = 1,1 triệu đồng. Cân đối thu chi, nông dân còn lãi 140.000 đồng/sào lúa cho 3 tháng sản xuất. Với các diện tích lúa bị chuột, ốc bươu vàng gây hại nặng hoặc thời tiết bất thuận thì bà con có thể bị lỗ. Theo tôi, sản xuất nhỏ lẻ, khó đầu tư máy móc, khoa học kỹ thuật, thực hiện nhiều công lao động thủ công khiến chi phí đầu tư lớn, hiệu quả sản xuất lúa thấp là nguyên nhân đầu tiên khiến nông dân bỏ ruộng hiện nay.

Ông Trần Đức Toàn, Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện Vũ Thư cho biết: Khảo sát gần đây nhất của huyện, trong vụ mùa năm 2019, toàn huyện có 301,77ha ruộng bị bỏ hoang. Trong đó, 2/3 diện tích ruộng bỏ hoang là đất giao cơ bản, thậm chí ở nhiều vùng được coi là "bờ xôi, ruộng mật" trước kia; 1/3 diện tích bỏ hoang ở quỹ đất 5% của các xã. 25/41 HTXNN

trong toàn huyện có diện tích ruộng bị bỏ hoang, trong đó một số địa phương có diện tích ruộng bỏ hoang lớn như: Hòa Bình 52ha, Vũ Đoài 34,6ha, Phúc Thành 27ha, Minh Lăng 25,43ha...

Qua điều tra, tìm hiểu có nhiều nguyên nhân tác động khiến nông dân không mặn mà với đồng ruộng, dẫn bỏ hoang nhiều diện tích canh tác, trong đó có những nguyên nhân chính như sau: Thứ nhất, sự chuyển dịch mạnh mẽ nguồn lao động từ lĩnh vực nông nghiệp sang các ngành nghề công nghiệp, dịch vụ khiến thiếu hụt rõ rệt lao động sản xuất nông nghiệp. Thứ hai, hiệu quả sản xuất lúa thấp, thấp hơn so với nhiều các loại cây trồng khác, đặc biệt so với thu nhập của lao động ở các doanh nghiệp. Thứ ba, tình trạng chuột gây hại nhiều trên đồng ruộng và các rủi ro khác khiến nông dân dễ "nản" và bỏ ruộng. Thứ tư, những năm trước đây, nhiều nông dân "rắc bừa" giống ra ruộng theo hình thức gieo thẳng lúa, tâm lý được thì ăn, mất thì thôi; tuy nhiên hiện nay, cấp ủy, chính quyền vận động bà con áp dụng phương thức cấy lúa, nhiều hộ "ngại" cấy, không có lao động, chi phí đầu tư khâu thuê cấy lúa cao; đây cũng là nguyên nhân khiến diện tích ruộng bỏ hoang của huyện tăng ở vụ mùa năm nay.

(còn nữa)

Những cánh đồng bị bỏ hoang có xu hướng gia tăng trên địa bàn huyện Vũ Thư (ảnh chụp tại cánh đồng Vải, cánh đồng Ra, xã Hòa Bình, huyện Vũ Thư bị bỏ hoang nhiều năm nay).

Làm giàu TỪ NUÔI BÒ 3B

■ TRÚC LÀNH
Đài TTTH Hưng Hà

Ở xã Cộng Hòa (Hưng Hà) có một nông dân dám nghĩ, dám làm, làm giàu trên mảnh đất quê hương từ nuôi bò 3B và tạo việc làm cho nhiều lao động.

Thua keo này ta bày keo khác

Sau nhiều năm bươn trải khắp các vùng miền để tìm kế sinh nhai nhưng không thành công. Năm 2015, anh Cao Đăng Cường, thôn Dương Thôn, xã Cộng Hòa đã dồn hết vốn liếng hơn 600 triệu đồng mua 12 mẫu đất bãi ven sông của những hộ dân trong thôn không có nhu cầu canh tác chuyển sang trồng cỏ voi để nuôi 30 cặp bò lai Sind. Do ban đầu chưa có kinh nghiệm nên bò mắc bệnh chết. Nhìn của cải, vốn liếng, cơ ngơi đội nón ra đi, vợ chồng anh Cường xót lắm. Tưởng chừng mọi dự định đều phải dừng lại. Nhưng “thua keo này ta bày keo khác”, anh quyết định theo học lớp chăn nuôi thú y và tìm hiểu kỹ thuật chăn nuôi bò 3B trên sách báo và ti vi; tích cực đi học tập các mô hình kinh tế trong, ngoài tỉnh do hội nông dân tổ chức. Một lần đi thăm quan mô hình chăn nuôi bò 3B ở tỉnh Hưng Yên, anh quyết định làm lại từ đầu.

Bài toán đặt ra lúc này với gia đình anh Cường là vấn đề về vốn, bởi nuôi bò cần vốn lớn, nhất là giống bò 3B mỗi con giống từ 20 - 25 triệu đồng. Mà phần lớn vốn liếng tích góp trước đây đã không còn do thất bại từ lần chăn nuôi trước. Không để vấn đề thiếu vốn cản trở ước mơ làm giàu, anh Cường mạnh dạn vay Ngân hàng Chính sách xã hội, Quỹ Tín dụng nhân dân xã Cộng Hòa, anh em, bạn bè đầu tư nuôi 40 con bò 3B. Rút kinh nghiệm từ lần chăn nuôi trước, anh đã tìm hiểu kỹ lưỡng kỹ thuật chăn nuôi và làm tốt công tác vệ sinh, phòng bệnh. Anh Cao Đăng Cường cho biết: Bò 3B là giống bò cao sản nuôi không khó bởi có sức đề kháng cao, phàm ăn nên sản lượng thịt rất cao, bò tăng trưởng nhanh. Quan trọng là quá trình chăn nuôi cần tiêm đủ hai loại vắc-xin phòng bệnh là lở mồm long móng và tụ huyết trùng. Chuồng trại không cần cầu kỳ quá nhưng phải bảo đảm thoáng mát về mùa hè, ấm áp về mùa đông... Giống bò này nuôi 8 - 9 tháng tuổi là bắt đầu vỗ béo. Thời điểm này, phải cho ăn điều độ, đủ chất dinh dưỡng. Ngoài lượng cỏ voi là nguồn thực phẩm chính cho bò anh còn cho thêm thức ăn tinh bột. Để có đủ lượng thức ăn cho bò vào những ngày mùa

anh thuê nhân công đi thu rơm khắp các cánh đồng. Nhằm tiết kiệm chi phí, anh Cường vừa đầu tư 100 triệu đồng mua máy thu rơm và máy nghiền thức ăn.

Thành công từ nuôi bò 3B

Sau nhiều năm vừa học, vừa chăn nuôi, vừa tích lũy kinh nghiệm, đến nay anh Cao Đăng Cường đã thành công từ nuôi bò 3B. Anh Cường khoe: Năm 2018, anh xuất chuồng 40 con, trừ chi phí thu lãi gần 500 triệu đồng. Hiện trang trại nhà anh Cường lúc nào cũng duy trì 130 con bò, trong đó 60 con bò sinh sản, riêng đàn bò thương phẩm luôn được anh nuôi gối

lúa vừa bảo đảm mật độ chuồng nuôi, vừa cho thu nhập ổn định. Ngoài ra, anh còn tạo việc làm cho 5 - 10 lao động địa phương, thu nhập 4 triệu đồng/người/tháng. Bà Đoàn Thị Nái làm tại trang trại bò của anh Cường cho biết: Nhà chỉ cấy vài sào ruộng, lúc nông nhàn lại ra làm cho anh Cường, công việc không vất vả, chỉ cắt cỏ, nghiền cỏ và cho bò ăn nhưng thu nhập ổn định.

Để xử lý lượng phân thải của đàn bò không ảnh hưởng đến môi trường, anh Cường đã đầu tư xây dựng hệ thống hầm khí biogas tận dụng làm chất đốt và có lượng phân hữu cơ để bón cho cỏ, mỗi

đợt bón phân cho cỏ anh tiết kiệm hơn 20 triệu đồng. Thấy anh Cường làm ăn có lãi, nhiều nông dân trong làng, ngoài xã đã đến học hỏi kinh nghiệm và cũng đầu tư chăn nuôi bò như anh.

Thời gian tới, anh Cường dự định mở rộng quy mô chuồng trại, chăn nuôi theo mô hình VietGAP, thân thiện với môi trường và thành lập tổ chăn nuôi bò, xây dựng lò giết mổ để vừa chăn nuôi vừa tiêu thụ sản phẩm ngay tại địa phương.

Tác phẩm dự thi viết về đề tài người Thái Bình - đất Thái Bình

Nhân công nghiền cỏ voi cho bò.

Đưa “danh trà xứ Lạng” vươn xa

TRÍ DŨNG - CÔNG QUÂN
Báo Lạng Sơn

Từ những năm 2002, 2003, chè Ô Long, Ngọc Thúy, Bát Tiên trồng ở Đình Lập (Lạng Sơn) mệnh danh là “danh trà xứ Lạng” đã được sơ chế, đóng gói, đóng hộp, xuất khẩu sang một số thị trường như Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản, Đài Loan... Để “danh trà xứ Lạng” có thể vươn xa như vậy, ngoài sự nỗ lực của bà con trồng chè ở thị trấn Nông trường Thái Bình, không thể không nhắc đến vai trò của Công ty Cổ phần Chè Thái Bình.

Cùng với cây thông, trong nhiều năm qua, cây chè cũng là cây trồng chủ lực của huyện Đình Lập. Diện tích trồng chè của huyện hiện có khoảng 527ha, tập trung chủ yếu ở thị trấn Nông trường Thái Bình, xã Lâm Ca và xã Thái Bình. Sản lượng chè búp tươi đạt khoảng 1.500 tấn/năm. Trên thực tế, cây chè đã mang lại nguồn thu nhập không nhỏ cho người trồng chè ở Đình Lập. Chị Mã Thị Hoa, khu 5, thị trấn Nông trường Thái Bình cho biết: Vài năm nay, giá chè tươi đều tăng, hiện giá chè tươi loại I là 13.000 đồng/kg, các loại khác có giá từ 8.000 - 10.000 đồng/kg. Không chỉ giá tăng, đầu ra của sản phẩm chè cũng ổn định bởi Công ty Cổ phần Chè Thái Bình đã ký kết, bảo đảm khâu tiêu thụ cho người trồng chè.

Cùng chung niềm vui như vậy, bà Hà Thị Phương, thôn Hòa An, xã Thái Bình tâm sự: Thời điểm thu hoạch chè bắt đầu từ tháng 3 đến tháng 8 hàng năm và phải mất từ 30 - 40 ngày mới thu hoạch được một lứa

Người dân thị trấn Nông trường Thái Bình hái chè nguyên liệu.

chè. Như vậy cả vụ chỉ thu được 4 - 5 lứa chè. Cứ 1ha chè mỗi lứa hái được từ 1 - 1,5 tấn. Nếu giá chè tươi ở mức từ 10.000 - 13.000 đồng/kg trừ tất cả các chi phí, 1 vụ chè sẽ cho thu nhập từ 70 - 80 triệu đồng.

Ông Đỗ Đức Định, Phó Chủ tịch UBND thị trấn Nông trường Thái Bình cho biết: Hầu như hộ nào của thị trấn cũng trồng chè, hộ ít thì có 2 - 3 sào, hộ nhiều có khoảng 1ha. Do vậy, nguồn thu nhập chính của người dân thị trấn đều từ cây chè. Hiện diện tích chè của thị trấn Nông trường Thái Bình có hơn 150ha, nguồn thu từ bán chè tươi vào khoảng 12 tỷ đồng/năm.

Ngoài thị trấn Nông trường Thái Bình, nguồn thu nhập của bà con xã Thái Bình, xã Lâm Ca

phần lớn nhờ vào cây chè. Qua trao đổi với người dân và lãnh đạo thị trấn Nông trường Thái Bình, xã Thái Bình và xã Lâm Ca, được biết, người dân yên tâm tập trung vào cây chè trong suốt nhiều năm qua cũng nhờ sự bao tiêu sản phẩm từ phía Công ty Cổ phần Chè Thái Bình (Lạng Sơn).

Ông Bế Xuân Hồng, Phó Giám đốc Công ty Cổ phần Chè Thái Bình cho biết: Trung bình mỗi năm Công ty thu mua từ 1.000 - 1.200 tấn chè tươi nguyên liệu của bà con trồng chè. Sau đó chế biến thành chè Ô Long, Ngọc Thúy, Bát Tiên thương phẩm, đồng thời đóng hộp, dán tem truy xuất nguồn gốc để xuất khẩu sang Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản, Úc, Đài Loan...

Doanh thu từ xuất khẩu chè mỗi năm đạt khoảng 20 - 22 tỷ đồng. Theo ông Hồng, các nước trước vẫn nhập khẩu chè Ô Long, Ngọc Thúy hay Bát Tiên hiện đã siết chặt về nguồn gốc và chất lượng một số loại nông sản, trong đó sản phẩm chè cũng nằm trong số đó. Trước khi nhập khẩu, các đối tác thường qua khảo sát thực tế vùng trồng nguyên liệu chè. Theo đánh giá thì quy trình chăm sóc, thu hái của bà con cơ bản đáp ứng được yêu cầu của họ. Cùng với đó, Công ty liên tục đầu tư vào hệ thống máy móc. Chính điều này khiến việc xuất khẩu sang Trung Quốc, Đài Loan thuận lợi. “Chúng tôi luôn cử cán bộ kỹ thuật bám sát bà con, hướng dẫn người trồng chè thực hiện việc trồng, chăm sóc, thu

hoạch theo đúng quy trình sản xuất nông nghiệp an toàn. Điều này nhằm bảo đảm đáp ứng các tiêu chuẩn mà doanh nghiệp các nước yêu cầu...” - ông Hồng nói.

Một nguyên nhân khác khiến giá trị cây chè ở Đình Lập tăng dần từng năm, đó là, việc liên kết giữa người trồng chè và doanh nghiệp là Công ty Cổ phần Chè Thái Bình rất chặt chẽ. Hiện nay, vùng chè nguyên liệu mà công ty đã ký kết với các hộ trồng là 300/527ha của toàn huyện. Việc ký kết giữa doanh nghiệp và người trồng chè góp phần bảo đảm đầu ra, giá bán, đồng thời còn giúp Công ty bảo đảm nguồn nguyên liệu tốt để sản xuất ra sản phẩm đạt chất lượng xuất khẩu.

Ông Hoàng Thanh Đạm, Phó Chủ tịch UBND huyện Đình Lập cho biết: Tình hình xuất khẩu một số sản phẩm nông sản của huyện cũng như của tỉnh đang gặp không ít khó khăn do phía các nước siết chặt các tiêu chuẩn về chất lượng. Nhưng, sản phẩm chè Ô Long, Bát Tiên, Ngọc Thúy... của Đình Lập vẫn xuất khẩu đều, đặc biệt là xuất khẩu sang một số nước khó tính như Nhật Bản, Úc... Điều này cho thấy vai trò của Công ty Cổ phần Chè Thái Bình rất quan trọng. Doanh nghiệp đã làm tốt công tác tìm thị trường, thường xuyên quảng bá, mời chào sản phẩm chè Ô Long, Ngọc Thúy, Bát Tiên từ lâu được gọi là “danh trà xứ Lạng” đang tiếp tục được nâng tầm.

Từ thực tế cho thấy, với sự đồng tâm, nhất trí, sự vào cuộc quyết liệt của chính quyền, doanh nghiệp và nhất là sự đồng lòng của bà con nhân dân, giá trị sản phẩm chè Ô Long, Ngọc Thúy, Bát Tiên từ lâu được gọi là “danh trà xứ Lạng” đang tiếp tục được nâng tầm.

Tác phẩm dự thi viết về đề tài người Thái Bình - đất Thái Bình

Hành trình yêu thương

■ HOÀNG THANH
Báo Đák Nông

Ở thị xã Gia Nghĩa (Đák Nông) nhiều người biết đến Ngô Quang Trung vì anh có tấm lòng nhân hậu. Hiện anh là Chủ nhiệm Câu lạc bộ (CLB) “Hành trình yêu thương” chuyên làm việc thiện nguyện. Riêng bản thân Trung từ năm 2012 đến nay đã trực tiếp và tham gia thu gom hàng nghìn bào thai, thai nhi bị vứt bỏ về chôn cất.

Chôn cất gần 1.000 bào thai, thai nhi

Chúng tôi gặp Trung vào một chiều mưa, tại tiệm xăm hình nghệ thuật nhỏ bé của anh ở đường Nguyễn Văn Trỗi, phường Nghĩa Đức (Gia Nghĩa). Qua chuyện trò được biết, Trung sinh năm 1988 ở xã Đông Tân, huyện Đông Hưng, tỉnh Thái Bình, từ nhỏ anh đã có niềm đam mê hội họa. Sau khi tốt nghiệp THPT, Trung thi vào Khoa Mỹ thuật, Trường Cao đẳng Sư phạm Thái Bình. Năm 2011, tốt nghiệp ra trường, loay hoay mãi không tìm được việc làm, gia đình lại khó khăn nên Trung quyết định rời quê hương, khăn gói vào Đák Nông lập nghiệp.

Vào Đák Nông, Trung thuê một tiệm nhỏ để xăm hình nghệ thuật và vẽ tranh sơn dầu. Thời gian đầu, khó khăn chồng chất, nhiều lúc tưởng chừng đã quật ngã ý chí lập nghiệp của chàng trai trẻ bởi trong con mắt mọi người, nghề xăm hình không được đón nhận, thậm chí ác cảm. Tuy vậy, Trung vẫn quyết định mày mò mở tiệm, mưu sinh bằng cái nghề mà mình yêu thích.

Công việc không thường xuyên nên Trung có nhiều thời gian rảnh rỗi, dạo chơi cùng bạn bè. Một lần chứng kiến cảnh bào thai bị vứt bỏ bên đường đã ám ảnh Trung. Trung bộc bạch: “Bào thai cũng là một sinh linh đâu có tội gì, thế mà người ta nỡ vứt bỏ, ruối đậu kiến bầu, thật là xót xa”. Thế là Trung thu gom những bào thai nhỏ bé đó đem chôn cất. Thời gian đầu, có người chỉ cho, Trung đem những bào thai, thai nhi gom được đưa về nghĩa trang của Giáo xứ Vinh Hương ở huyện Đák Mil chôn cất. Cảm nhận được tấm lòng nhân hậu và việc làm của Trung một vài người bạn đã ủng hộ và tham gia. Thế là Trung và một vài người bạn đã thành lập ra CLB “Hành trình yêu thương”. Không chỉ đi nhặt, thu gom bào thai, thai nhi bị vứt bỏ, CLB còn đi tìm hiểu những thiếu nữ lỡ đại, khuyên nhủ họ yêu quý những sinh linh bé bỏng, đồng thời mở rộng thông tin để tìm đến những nơi có bào thai bị vứt bỏ, mang về để lo mai táng. Cho đến năm 2014, nghĩa trang thai nhi ở Giáo xứ Vinh Hương đóng cửa, Trung và CLB của mình đã đưa những bào thai bị vứt bỏ về nghĩa trang Gia Nghĩa chôn cất. Do số lượng thai nhi thu gom được ngày một nhiều, nơi chôn cất chỉ chừng 30m² tại nghĩa trang Gia Nghĩa không đáp ứng được nên năm 2018 CLB “Hành trình yêu thương” được

Anh Ngô Quang Trung bên nghĩa trang thai nhi.

UBND thị xã Gia Nghĩa cấp cho 200m² cũng tại nghĩa trang này để xây dựng một nghĩa trang thai nhi. Sau khi được cấp, CLB đã huy động 100 triệu đồng để xây dựng một nghĩa trang thai nhi khang trang, cao ráo.

Hiện nay công việc thu gom bào thai, thai nhi bị vứt bỏ của Trung vẫn tiếp tục. Đến nay, Trung cùng các bạn trong CLB đã tìm được hơn 1.000 bào thai bị bỏ rơi. Trung tâm sự: Biết chúng tôi làm công việc này nên nhiều người sau khi phá bỏ thai đã chỉ chúng tôi đến nơi họ vứt bỏ thai nhi để mang về an táng. Thậm chí có người mang đến treo ở cổng nhà để tôi chôn cất vào nghĩa trang cho tử tế. Có thiếu nữ sau khi phá bỏ, nhờ bạn trai mang thai nhi đến nhờ tôi chôn cất... Đồ nghề của Trung đơn giản chỉ là những hộp nhựa, những chiếc hộp này là nơi yên nghỉ cuối cùng của những thai nhi xấu số. Ở trên nắp chiếc hộp đó, những đứa trẻ không có khai sinh sẽ được những người trong CLB của Trung viết những thông tin, ghi rõ lại nơi nhận và thời gian.

Bất kể nắng hay mưa, chỉ cần có thông tin bào thai bị vứt bỏ, CLB lại chia nhau tìm đến tận nơi mang về. Không ít lần, nhiều thành viên của CLB phải rừng mình trước cảnh thai nhi bị vứt bỏ nhưng rồi nghĩ tới đứa trẻ xấu số họ lại tiếp tục làm cái công việc đã chọn. Mỗi khi thu gom được, Trung được nhà thờ Gia Nghĩa cho mượn một ngăn đông lạnh tại tủ đông lạnh để đó, đủ 10 hộp thì đưa vào nghĩa trang thai nhi chôn cất một lần.

Tiếp nối “Hành trình yêu thương”

Không chỉ thu gom thai nhi bị vứt bỏ đi chôn cất tử tế, ngay sau khi thành lập CLB “Hành trình yêu thương”, Trung và các thành viên còn làm nhiều việc thiện nguyện rất có ý nghĩa như: kêu gọi mọi người giúp đỡ những hoàn cảnh khó khăn, éo le, nghèo khó. Theo đó, thông qua mạng xã hội CLB đã kêu gọi các nhà hảo tâm giúp đỡ bằng vật chất và tiền mặt những mảnh đời bất hạnh. Từ một vài thành viên, có lúc CLB đã lên tới 50 người tham gia, bao gồm nhiều thành phần, lứa tuổi khác nhau trong xã hội từ người lao động cho

tới cán bộ, viên chức, học sinh... Các thành viên thường xuyên đóng quỹ và thu gom sách vở, quần áo cũ, cập nhật facebook kêu gọi các nhà hảo tâm chung tay góp sức để thực hiện các chương trình đến với đồng bào nghèo.

Cho đến nay, CLB “Hành trình yêu thương” đã làm được hàng trăm việc thiện nguyện như: giúp đỡ bằng tiền mặt những người bị hoạn nạn, tặng quà học sinh nghèo, xây nhà cho hộ nghèo... Vào chủ nhật hàng tuần, CLB còn phối hợp với một số tổ chức thiện nguyện phát cơm chay và sữa miễn phí cho bệnh nhân nghèo tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh. Có những trường hợp CLB kêu gọi được hàng trăm triệu đồng để giúp đỡ người hoạn nạn. Mới đây nhất, CLB đã kêu gọi được 10 triệu đồng phối hợp với Trường THPT Chu Văn An (Gia Nghĩa) xây dựng một căn nhà tình nghĩa, trị giá 45 triệu đồng cho bà Lại Thị Hóa, ở tổ dân phố 3, phường Nghĩa Thành (Gia Nghĩa).

Theo Trung, hiện nay CLB đang duy trì 2 điểm phát quần áo, sách vở, vật dụng gia đình... miễn phí cho người nghèo tại hai xã Quảng Khê và Đák Ha (Đák Glong) do 2 thành viên của CLB đảm nhận. Theo đó, hàng ngày CLB tiếp nhận những đồ gia dụng, quần áo, sách vở... do mọi người trao tặng sau đó các thành viên đảm nhận đưa vào để giúp đỡ người nghèo cần tới. Bên cạnh đó, CLB đã và đang kêu gọi mọi người giúp đỡ người nghèo xóa nghèo bên vùng bằng cách mua dê, bò để họ chăn nuôi.

Trung tâm sự: Chúng tôi làm việc thiện nguyện song cũng có người nói thế này, thế kia. Tôi và các thành viên trong CLB nhiều lúc cũng buồn. Tuy nhiên, tôi nghĩ rằng mình làm việc xuất phát từ cái tâm nên không ngại gì. Dầu vậy, khi làm việc gì CLB cũng có kế hoạch cụ thể, nhất là chuyện huy động tiền bạc đều công khai và CLB có một thủ quỹ chuyên lo việc thu, chi rất cụ thể. Gạt bỏ những chuyện thị phi chúng tôi sẽ luôn tiếp nối “Hành trình yêu thương” này.

Tác phẩm dự thi viết về đề tài người Thái Bình - đất Thái Bình

Gửi mùa thu

■ LẠI TÂY DƯƠNG
Thành phố Thái Bình

Tím mảnh sân nhà hoa khẽ rụng
Trời xanh, mây trắng, lá nhẹ rơi
Mấy vần hoài cổ chưa kịp viết
Đã thấy mùa thu đến bên rồi.

Chiếc thuyền cổ tích mờ sương khói
Câu thơ Yên Đỗ lững thững trôi
Hồn quê mộc mạc chùng thục dậy
Trong tim neo đậu một bóng người.

Ai nhớ thương ai giữa biển đời
Đường dài muôn nẻo khách ngược xuôi
Gió heo may thoảng quen mà lạ
Uớp nắng thu vàng trải khắp nơi.

Nguồn internet

Về làng mùa lúa chín

■ NGUYỄN TƯỜNG THUẬT
Thụy Văn, Thái Thụy

Về quê với ruộng với vườn
Bạn cùng khoai lúa gió sương bao đời
Làng xưa nghèo vắng tiếng cười
Bố theo trâu bóng già rơi xuống chiều.

Làng quê thuở ấy tiêu điều
Liều xiêu mái rạ lại nhiều gió giông
Suốt năm lặn lội trên đồng
Mùa mùa gieo cấy mà không thấy mùa.

Làng giờ... vẫn ruộng ngày xưa
Vẫn là nắng sớm mưa trưa thuở nào
Thế mà... như thế chiêm bao
Lúa đồng ngồn ngộn thom vào ngô quê.

Người xa lâu mới trở về
Sẽ không tưởng tượng ra quê hương mình
Đồng mầu lớn rộng mông mênh
Lúa dưa... xuất khẩu muốt xanh bốn mùa.

Về làng... nhớ thuở ngày xưa
Gặp hương lúa chín gió đưa thom chiều.

DOANH ĐẦU THỤY THÚ

■ QUANG VIỆN

Truyền ngôn cánh đồng Nội Phủ (trang Thụy Thú, xã Lộc Thọ, tổng Diên Hà) nay là thôn Lộc Thọ, xã Độc Lập, huyện Hưng Hà từng là nơi đóng quân của Đinh Bộ Lĩnh khi dẹp loạn 12 sứ quân, ngày nay còn lại dấu tích mờ ảo bức tường thành xưa bên cạnh là cánh đồng Nội Quan vốn là đại bản doanh của thuộc tướng Đinh Bộ Lĩnh. Hàng năm, lễ thượng điền (còn gọi là lễ té nước) vẫn được tổ chức trên hai cánh đồng này vào ngày 10 tháng 5 âm lịch và lễ hạ điền được tổ chức vào ngày 4 tháng Giêng. Tương truyền lễ té nước do Quốc mẫu Thiêm nương Đàm Hoàng Thái Hậu (mẹ vua Đinh) và các tướng lĩnh nhà Đinh truyền lại cho dân làng...

Hơn một ngàn năm qua, khu miếu mộ Quốc mẫu Đàm Hoàng Thái hậu làng Lộc Thọ vẫn giữ nguyên vẻ hoang sơ.

Trải qua ngàn năm lặng lẽ ẩn mình sau lũy tre xanh của xóm làng Lộc Thọ bình yên, nơi tiếp giáp của các dòng sông: Hồng, Trà Lý và Luộc quanh năm đỏ nặng phù sa. Cánh đồng Nội Phủ, Nội Quan và miếu Lộc Thọ nơi thờ Thiêm nương Quốc mẫu nhà Đinh vẫn là địa linh diễn ra nghi lễ tế Thần nông hàng năm của người dân làng Lộc Thọ cầu cho mưa thuận, gió hòa, mùa màng tốt tươi. Trên cánh đồng thôn Lộc Thọ ngày nay còn nhiều gò đồng đất cao tự nhiên mà nhân dân vẫn quen gọi là đường Tam Quan, đường Thổ Vương, đường Độc Mộ, đường Chợ Thú, đường Con Sà... Tương truyền những con đường này là "hậu trấn" nối các khu vực gò cao với khu làng miếu của Quốc mẫu nên được đặt tên theo những truyền thuyết khác nhau từ thời xa xưa đó.

Nghi lễ tế Thần nông hay còn gọi là lễ té nước mang đậm chất văn hóa dân gian được ghi chép trong thần phả miếu Lộc Thọ như sau: Lễ Thượng điền được tổ chức vào ngày 10 tháng 5 âm lịch và lễ Hạ điền được tổ chức vào ngày mùng 4 tháng Giêng hàng năm. Theo lễ nghi, làng chọn một thửa ruộng (gần đình và miếu) được cây bừa sẵn, nước đủ đầy. Thủ từ đình, miếu (phải là người đàn ông đức độ) trước đó vài tuần phải ăn chay, cách ly gia đình, trước ngày diễn ra lễ tế phải tắm giặt sạch sẽ. Sáng ngày mùng 10 tháng 5 thủ từ đình, miếu mặc áo lương, khăn xếp cùng dân làng vào đình làm lễ tế Thần nông, trong nghi lễ tế có đội tế Nam quan, Nữ quan, thủ từ quỳ lạy kính cẩn dâng tấu bài văn tế Thần nông. Sau khi làm lễ tế ở đình xong thủ từ cầm một bó mạ, trên vai vác một cây nêu bằng tre dài 5m cùng dân làng "cờ rong trống mớ" đi theo thủ từ ra ruộng, một người dân dùng lọ nước đổ vào người

thủ từ, sau đó thủ từ bắt đầu cấy, dân làng đứng xung quanh thi nhau té nước vào thủ từ. Theo quan niệm dân gian, dân làng té nước vào thủ từ, càng nhiều thì năm đó càng được mùa lớn. Sau khi cấy hết bó mạ thủ từ cùng dân làng trở về nhà thay quần áo, tắm rửa sạch sẽ rồi tiếp tục ra đình dự lễ. Lễ tế còn có ca hát và các trò chơi dân gian khác. Sau lễ tế một ngày, hôm sau dân làng mới được ra đồng làm ruộng, cấy lúa. Theo thần phả, hàng năm vào ngày 25 tháng Chạp âm lịch dân làng Lộc Thọ tổ chức rước kiệu từ miếu Lộc Thọ và bát nhang thờ Quốc mẫu Thiêm nương ở miếu về đình để tiến hành nghi lễ tế lễ. Nghi lễ kéo dài đến chiều ngày mùng 6 tháng Giêng âm lịch (mùng 6 tết Nguyên đán) mới kết thúc. Trong thời gian diễn ra nghi lễ 4 giáp trong làng thay nhau mang lễ vật vào đình tế, riêng chiều 30 và ngày mùng 1 tết Nguyên đán, nhân dân cả làng ra đình dự lễ và nghe thủ từ đọc văn tế Thần nông sau đó các gia đình mới được về làm lễ ở nhà, trong thời gian này dân làng tiếp tục tổ chức các trò chơi dân gian, đặc biệt hát chèo là môn nghệ thuật không thể thiếu. Đáng chú ý hơn cả là thời gian diễn ra nghi lễ tế lễ ở đình, miếu chẳng may gia đình nào trong làng có người thân qua đời đều phải lùi thời gian mai táng lại cho đến thời điểm sau ngày mùng 7 tết Nguyên đán mới được cử hành nhưng không được đưa tang qua cửa đình, miếu. Ngoài ra, lễ hội tưởng niệm ngày hóa thân của Quốc mẫu Thiêm nương Đàm Hoàng Thái Hậu (mẹ vua Đinh) vào ngày mùng 10 tháng 10 (âm lịch) hàng năm, dân làng tổ chức tế lễ tưởng nhớ tới ngày hóa của Quốc mẫu và mở hội làng trong 3 ngày, ngày thứ nhất các giáp chuẩn bị lễ vật và tổ chức lễ tế, ngày thứ hai là chính hội, có rất đông du

khách thập phương về dự. Ngày cuối là nghi thức tế lễ đóng "miếu môn". Ngoài ra dân làng còn tổ chức các ngày lễ khác đều liên quan đến công trạng của nhà Đinh. Theo khảo tả di tích, miếu Lộc Thọ tọa lạc trên khu đất cao thuộc doanh đầu của đạo quân Đinh Bộ Lĩnh xưa. Miếu được xây dựng trên khu đất rộng gần 2.000m², theo hướng Bắc Nam, cách làng khoảng gần 200m, 4 mặt là cánh đồng lúa, sông ngòi và ao, hồ và hào nước bao bọc. Phía Đông có con đường nhỏ nối với đình làng. Xung quanh Miếu là hệ thống cây cối xanh tốt quanh năm, cảnh vật linh thiêng toát lên vẻ yên bình, tĩnh mịch của địa linh ngàn năm phụng thờ Quốc mẫu. Kế liền bên là chùa Lộc Thọ, phía ngoài là ngôi Miếu cổ. Sân Miếu to rộng, sát đó là cánh đồng Nội Phủ làng cổ Thụy Thú (Lộc Thọ nay), nơi đây vẫn còn dấu vết di tích thành đất của doanh đầu Đinh Bộ Lĩnh cùng tướng sĩ. Đi dọc con đường vào làng là đình làng thờ "Tứ vị công thần" nhà Đinh (Thần Hoàng làng) gồm: Đinh Điền, Phạm Thành, Lưu Công và Sát Công. Ngọc phả chép rằng: Sau khi Đinh Bộ Lĩnh về với sứ quân Trần Lãm (tức Trần Minh Công) ở Bồ Hải khẩu (nay là Kỳ Bá, thành phố Thái Bình) dấy binh dẹp loạn 12 sứ quân cát cứ. Khi đi Đinh Bộ Lĩnh đưa thân mẫu Thiêm nương đi cùng. Quân hùng, tướng mạnh lại được thân mẫu vốn giỏi võ nghệ, phò trợ cho Đinh Bộ Lĩnh nên giành thắng lợi mỗi khi giao chiến với các sứ quân cát cứ. Trải nhiều ngày chinh chiến, tướng sĩ, binh mã mệt mỏi Đinh Bộ Lĩnh cho lui quân về đất Thụy Thú lập doanh đầu và gây dựng hậu phương vững chắc để tiếp tục "chiêu binh mộ tướng", tích góp lương thảo thế thủ đợi thời. Vào ngày mùng 10 tháng 4, có hai anh em sinh đôi quê ở Yên Vĩ thuộc Hương Tích Sơn (Hà Nội nay) là Lưu Công

Ông Nguyễn Xuân Trà, 82 tuổi, thôn Lộc Thọ, xã Độc Lập, huyện Hưng Hà

Theo thần phả, ngọc phả thì thân mẫu vua Đinh được an táng sâu 4,8m sau đó san phẳng đất và dựng lên ngôi miếu thờ. Đồ thờ và đồ tế khí của miếu Lộc Thọ xưa rất đa dạng, phong phú. Tuy nhiên, do sơ hở để kẻ gian đánh cắp nên chỉ còn thân phả, ngọc phả và một vài sắc phong của triều đình nhà Nguyễn. Trong đó có ghi "Thánh hậu Đinh miếu, thực lòng ứng vận...".

Ông Vũ Văn Thành, 75 tuổi, thành viên ban khánh tiết miếu Lộc Thọ, xã Độc Lập, huyện Hưng Hà

Ngày tôi còn bé, quanh miếu cây cối tốt tươi như một khu rừng nhỏ. Năm 8 tuổi, tôi theo cha mang lễ dâng miếu. Khi dâng lễ tôi nhìn rõ trên nóc nhà có đôi rắn hổ mang màu đỏ. Rắn trườn xuống thước vật phẩm khiến ai cũng khiếp sợ. Tuy nhiên, rắn rất hiền, không cắn ai bao giờ, dân làng coi đó là rắn thần, mãi sau này mới biết đó là đôi rắn hổ mang chúa có thật trong tự nhiên.

Ông Nguyễn Thế Thìn, 68 tuổi, thôn Lộc Thọ, xã Độc Lập, huyện Hưng Hà

Khoảng 20 năm về trước, Bảo tàng tỉnh đã về khai quật ngôi mộ cạnh ngôi miếu cổ, quan tài là thân cây gỗ hương không có hài cốt. Theo các cụ cao niên trong làng thì đây là ngôi mộ cổ giả ngôi mộ thân mẫu vua Đinh nhằm tránh sự trả thù của quân giặc mà thôi. Mộ chính của Quốc mẫu Thiêm nương Đàm Hoàng Thái Hậu được an táng đặc biệt dưới nền miếu Lộc Thọ.

và Sát Công đem quân phù giúp Đinh Bộ Lĩnh. Liên ngay sau đó, tại doanh đầu mở ra tiệc lớn, mổ trâu bò khao quân sĩ. Đinh Bộ Lĩnh phong Lưu Công làm tả tướng, Sát Công làm hữu tướng cùng với Đinh Điền là tiền tướng, Phạm Thành làm hậu tướng (đã phong tước tại Hoa Lư) thành bộ tướng hoàn chỉnh. Các Hào tướng, Tộc trưởng tham gia cùng đồng, quân uy, thế lực mạnh như nước Đinh Bộ Lĩnh đã lần lượt đánh dẹp 12 sứ quân, xưng vương, lập nên triều Đinh.

Bồng dung thân mẫu Thiêm nương lâm bệnh qua đời ở Thụy Thú. Đinh Tiên Hoàng đau xót sai người mai táng thân mẫu ngay doanh đầu xưa, huyệt sâu một trượng hai thước (4,8m), lấp đá trên mộ rồi san phẳng, lập miếu, sắc cho dân trang Thụy Thú làm hộ nhi, ghi thần hiệu "Chiêm Hoàng Thái hậu" để thờ phụng. Rồi lệnh miễn giảm tô, thuế cho dân Thụy Thú và trang Thụy Thú được coi là một làng thuộc "dân con quê cũ" của mẹ vua. Ngoài ra vua còn ban thêm 51 mẫu ruộng và truyền 4 hốt bạc cấp cho dân làm vốn canh tác, phụng thờ đền nhang, coi giữ miếu đường lưu truyền muôn đời.

PHÁO ĐÀI ĐỒNG BẰNG

■ BÚT NGŨ
Thành phố Thái Bình

Có tiếng người bước bên trên, chậm và nhẹ. Chắc là bà Sen. Tuyên bỏ ra gần cửa hầm chờ đợi. Một lúc lâu. Không thấy cái nắp hầm động đậy... Hay là Nuôi từ nhà sang nghe ngóng. Nuôi chả biết hầm của Tuyên... Hay là có thằng giặc nào lò dò nghe ngóng. Cảnh giác với nó... Tuyên bỏ lui vào, tay sờ súng.

- Anh Tuyên ơi!

Tuyên nhìn cửa hầm đang tuôn ánh sáng vào. Giọng bà Sen quen thuộc:

- Nó rút hết rồi!

Tuyên cầm khẩu súng nhaoi nhanh ra cửa, luôn hai tay lên trước rồi đu cả người lên.

Bà Sen đứng đợi bên cạnh. Phúi bụi đất trên vai áo Tuyên, bà nói giọng thẳng thốt:

- Ông Chính bị bắt rồi. Ông ấy đi soát gác cổng Đông sớm lắm. Lại cả anh Chuyết, nó giống đi với mấy chục người nữa. Có khổ không cơ chứ!

Tuyên lạnh người đi. Lại bị bắt hai cán bộ chủ chốt mới gay chứ. Lộ thì chúng nó giết mất... Một lúc Tuyên đứng sững, bất động. Bà Sen phải giục:

- Anh ráo đi một lượt xem sao?

Tuyên thẳng đường ra cổng Đông. Giặc lọt vào có mấy giờ mà làng xóm xơ xác. Chiếc cổng tre từ thôn Bắc sang thôn Đông mới chữa sau trận càn tháng trước lại bị giật đổ ngang đường. Mặt đường nhoe nhoét vỏ chuối tiêu, vỏ đu đủ chín. Bao thuốc lá Bát-tô, vỏ diêm vắt bừa bãi bên đồng lòng gà vật sống. Hàng giậu xương rồng ven đường bị chém vạt mấy nhát, nhựa trắng ứa ra chưa khô. Ngôi nhà đầu xóm có chiếc màn đứt sã ngang cửa. Bà cụ ngồi hè nhà méo méo vì con trai bị bắt. Mảnh sân đất còn sũng nước mưa đêm, vết giày đinh xâm lỗ chỗ như tổ ong. Cách đấy vài chục bước, một người con trai nằm vật ngửa ở bụi rười, vết đạn ở ngực còn rỉ máu. Gần cầu Cộm, một anh dân quân bị lưới lê thọc qua mạng sườn, nằm nghiêng bên ngòi, nước ướt nửa người... Tuyên khê kéo người dân quân lên hẳn bờ, ngắt một tàu chuối che lên mặt. Anh đang đỡ người thanh niên nằm ngang bụi rười xuống, ông Soạn hốt hải từ phía cổng Đông vào.

- Ngoài kia... cả thấy hai chục người chết. Việc khẩn nhất: kiểm ván lạt đưa ngay ra đồng. Anh tính thế nào?

Ông Soạn hỏi Tuyên, ngược mắt chờ đợi.

Tuyên đứng lặng người. Kiểm đầu ra hai chục cỗ quan tài ngay bây giờ? Đi thị xã mua thì xa. Mấy cửa hàng sũ ở Đống Năm, Quỳnh Côi chưa chắc có đủ mà mua.

Ngay lúc ấy Duyệt từ cổng Đông vào, lưng đeo một dây sáu quả lựu đạn, tay lăm lăm dao găm. Duyệt bảo Tuyên:

- Cán bộ thôn đội, tiểu đội bị bắt gần hết. Cổng lũy lại toang hoang rồi. Tôi tìm anh để bàn...

Lại một việc lửa đốt nữa. Tuyên nhìn Duyệt chăm chăm, tai lắng nghe.

- Bị bắt tất cả hơn trăm người. Bộ Chính chắc chắn bị rồi!

Ông Soạn ngồi thụp xuống vệ đường cuộn mảnh lá chuối, bật diêm hút một khói thuốc, rồi đứng lên nhưn mắt nói tiếng nhỏ tiếng to:

- Còn việc này nữa các anh phải để ý. Túc là nhằm lúc dân sự người chết, người bị bắt, cánh kỳ hào lại xuống lên việc lập tế. Ta không cần thận là mắc với họ đấy.

Tuyên gật gật đầu. Ông Soạn nói đúng. Dân bị thiệt hại, hoang mang, coi chừng có một số người a dua theo bọn kỳ hào. Để cho tế mọc lên là điều không thể được... Giặc biệt kích trận này thật là hiểm độc. Nó bới ra bao nhiêu việc bắt mình phải giải quyết, còn khó hơn cả cái trận càn Bô-phơ-rê đạo tháng ba. Đạo ấy còn có ông Chính chung vai gánh vác. Lần này mình xoay xử thế nào...

Tuyên ngồi xuống câu đá, tay nâng trán; anh thấy đầu mình nặng trĩu. Phải

nhanh chóng có ý kiến về những việc ông Soạn và Duyệt vừa nêu ra.

- Cái khoản áo quan, nhiều như thế các bác tính thế nào? - Tuyên hỏi.

Ông Soạn nhìn Duyệt, Duyệt nhìn người dân quân nằm bên bờ ngòi. Chưa ai nghĩ ra cách giải quyết. Hồi lâu, ông Soạn lăm lăm một mình:

- Bây giờ có tiền chưa chắc mua nổi một lúc hai chục cỗ gỗ.

- Tôi ý kiến thế này - Tuyên ngắt đầu nói - Ủy ban phải đứng lên vận động những nhà có cánh cửa gỗ, sợ giặc đốt dỡ ra ngâm dưới ao, cho ta vay làm quan tài, sau này thanh toán đầu ra đó. Nếu chúng ta nhất trí, bác Soạn tìm anh Cụ đứng ra làm ngay cho. Chứ người chết để thế kia không được.

Duyệt ngắm nghĩ rồi bảo ông Soạn:

- Cũng chỉ còn có cách ấy.

Ông Soạn hồi hả đi ngay. Tuyên quay ra bàn với Duyệt, chọn một số cán bộ mới thay những người bị bắt. Tổ chức ngay việc canh gác, không để giặc tự ý vào ra mà mình không biết. Nam giới bị bắt nhiều, nữ giới phải đứng ra thay. Lân la cất có, bắt cua dọc đường 39, thấy giặc lộ khỏi đồn phải mật báo ngay về làng. Thanh niên còn lại phải đề phòng nó chộp thêm mẽ nữa. Du kích bảo quản súng cẩn thận, bám hầm bí mật, đêm đêm võ trang tuần hành trong làng ngăn đe bọn hào lý đứng ra lập tế...

Chờ Tuyên nói xong, Duyệt bổ sung:

- Làng mình còn bị nó để ý. Nó còn

rình chộp vào ban đêm, vì chưa tóm được của ta khẩu súng nào. Việc canh gác ban ngày giao cho nữ giới như vậy được... Còn ban đêm, cổng lũy chưa kịp rào lại, dân quân bị bắt vãn. Phải nhờ các cụ bạch đầu quân giúp cho việc này. Dựng thêm mấy lều võ cạnh đường 39, các cụ vừa cất võ vừa viên tiêu. Có động rạng gì các cụ phi báo về - Duyệt ngừng một lúc rồi hỏi - Nhất trí thế nhá. Cứ vậy tôi làm.

Duyệt đứng dậy, mông quần dính đầy bụi đất, chẳng buồn phủi. Anh bước vội, sáu quả lựu đạn ở dây lưng lúc lắc như nhạc ngựa.

Tuyên trở lại nhà Cụ. Bốn năm người đàn ông cỡi trâu, quần đùi ướt rượt, lòi những tám cánh cửa gỗ nhà Cụ từ dưới ao lên. Thấy Tuyên, Cụ ráo bước từ nhà trên xuống. Đôi ống quần về cao hai ba gấu, tay cầm mảnh giấy và cái bút, Cụ nhìn Tuyên:

- Tôi xung phong bỏ cửa nhà cho vay trước. Chính gian vị chi chín cỗ. Thiếu mười một cỗ nữa phải vay của mười một nhà. Họ chỉ cho vay có một gian. Khiếp lắm. Một không xoi được cút sắt. Họ bảo: Anh mà không cho vay thì tôi chả bỏ ra đâu.

Tuyên đỡ một tấm gỗ từ ao lên. Anh nói bằng quơ nhưng cũng để cho Cụ nghe thấy:

- Gỗ tốt thật. Ngâm nước thế mà không ngấm.

Cụ chống hai tay vào sườn, ra vẻ thần nhiên:

- Mấy cây gỗ hồng sắc cả xóm xúm vào kéo hộ ngày xưa đấy!

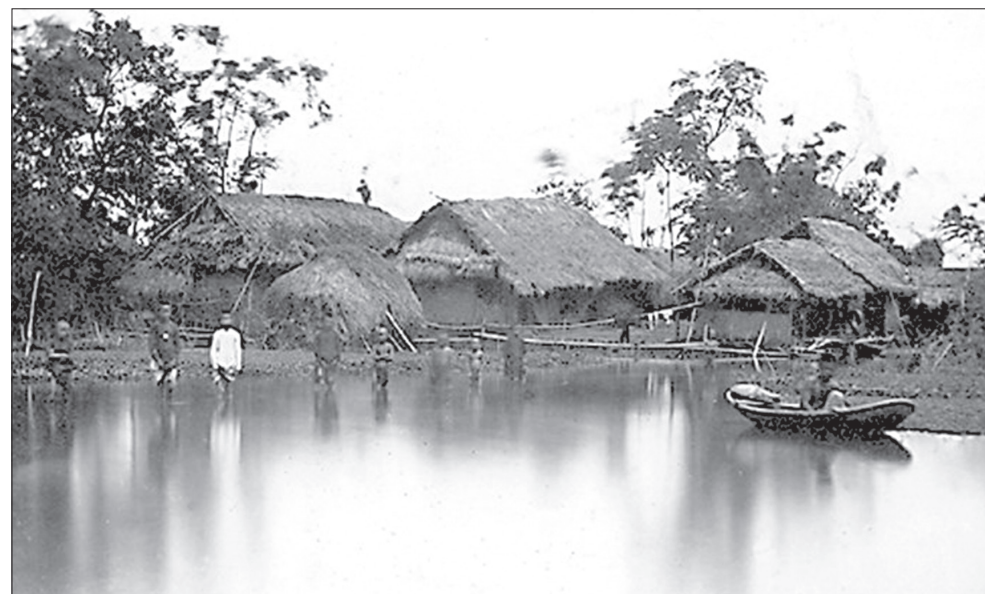
Ở nhà bên, tiếng cưa xoẹt xoẹt, tiếng dùi đục chí chát. Ông Soạn gọi mấy người thợ mộc trong làng đến đóng quan tài.

Tuyên chạy ráo đến thăm những nhà có người bị giết. Anh ước ao: Giá ông Chính có mặt lúc này... Việc chung như tảng đá nặng, thêm một người khiêng cũng nhẹ bớt...

Nắng gió tây nhưng quạt lửa vào mặt. Tuyên nhúng chiếc khăn mặt xuống ao, vắt vội nước rồi phủ lên đầu cho bớt nóng. Mồ hôi thấm ướt đôi vai áo nâu. Miệng Tuyên khô đắng.

Gần trưa. Việc mai táng những người bị nạn xong. Cụ Nghệ xòe chiếc quạt giấy bôi cây rộng bằng nửa vành nón lên che đầu, đôi chân lẹp xấp chạy theo Tuyên:

- Anh vào nhà tôi nghỉ một lúc hăng. Giữa ngo nắng gắt lắm.

Ảnh minh họa

(còn nữa)

HỘP THƯ BẠN ĐỌC

Tuần qua, tòa soạn Báo Thái Bình nhận được nhiều tin, bài, ảnh, tản văn, thơ... của các cộng tác viên trong và ngoài tỉnh như: Lê Anh Phong (Đồng Tháp); Huỳnh Thị Mộng Tuyền (Kiên Giang); Nguyễn Thị Bình (Ninh Bình); Nguyễn Tuấn Anh (Vũng Tàu); Vũ Thị Vui (Hưng Yên); Mai Mộng Tường (Đà Nẵng); Lê Thị Hồng Châu, Lê Văn Trường (Sóc Trăng); Nguyễn Văn Danh, Nguyễn Thị Bích Nhân (Phú Yên); Hoàng Khánh Duy (Cần Thơ); Trần Thái Học (Bến Tre); Nguyễn Văn Thanh (Quảng Trị); Nguyễn Chí Ngoan, Huỳnh Thị Kim Cương (Kiên Giang); Trí Dũng, Công Quân (Báo Lạng Sơn); Tô Dung, Tuấn Ngọc (Báo Lào Cai); Nguyễn Công Liêm (thành phố Thái Bình); Nguyễn Tường Thuật (Thái Thụy); Vũ Đông (Đài TTTT Kiến Xương); Trúc Lành (Đài TTTT Hưng Hà); Lê Trung (Đài TTTT Vũ Thư); Trần Hiền (Đài TTTT Tiên Hải); Nguyễn Khúc (thành phố Thái Bình); Mạnh Nghiễn (Đông Hưng)...

Lĩnh vực văn học nghệ thuật, tuần này tòa soạn tiếp tục nhận được nhiều thơ, tản văn, tạp bút, truyện ngắn của các cộng tác viên trong và ngoài tỉnh. Chủ đề chủ yếu viết về tình yêu quê

huong, đất nước, cảm xúc của tác giả trước cảnh đẹp thiên nhiên đất trời lúc giao mùa. Đặc biệt có nhiều bài thơ viết về mẹ, ngày Phụ nữ Việt Nam 20/10, điển hình như tác giả Nguyễn Y Nguyên có tạp bút "Cá kho dưa của mẹ"; tác giả Nguyễn Thị Bích Nhân gửi tản văn "Mẹ và những cơn mưa đầu mùa"; tác giả Nguyễn Thị Bình gửi cộng tác thơ "Tháng mười", "Nói với con dâu"...

Tiếp tục hưởng ứng cuộc thi viết về người Thái Bình, đất Thái Bình, trong tuần tòa soạn tiếp nhận thêm nhiều tác phẩm tham dự của các tác giả trong và ngoài tỉnh. Trong đó, tiêu biểu có tác phẩm "Công ty Cổ phần Chè Thái Bình (Lạng Sơn): Đưa "danh trà xứ Lạng" vươn xa của Trí Dũng, Công Quân. Theo thông tin của tác giả: Những năm 2002, 2003, chè Ô Long, Ngọc Thúy, Bát Tiên trồng ở huyện Đình Lập (Lạng Sơn) được mệnh danh là "danh trà xứ Lạng" đã được sơ chế, đóng gói, xuất khẩu sang một số thị trường Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản, Đài Loan... Để "danh trà xứ Lạng" có thể vươn xa như vậy, ngoài sự nỗ lực của bà con trồng chè ở thị trấn Nông trường Thái Bình,

không thể không nhắc đến vai trò của Công ty Cổ phần Chè Thái Bình. Trên thực tế, cây chè đã mang lại nguồn thu nhập không nhỏ cho người trồng chè ở Đình Lập, bởi không chỉ giá tăng, đầu ra của sản phẩm chè cũng ổn định bởi được Công ty ký bao tiêu sản phẩm, bà con rất yên tâm sản xuất... Loạt bài "Thái Bình - Lào Cai một dải ân tình" của tác giả Tô Dung, Tuấn Ngọc với những tư liệu và thông tin dày dặn viết về những người con quê lúa Thái Bình từ tình yêu đất nước, khát vọng cống hiến và dựng xây, mang theo những phẩm chất thông minh, cần cù, chịu khó của người Thái Bình cùng nhân dân Lào Cai xây dựng miền biên viễn ngày càng phát triển. Tuy xa quê hương, song theo tác giả: Chính nhờ sợi dây liên kết là hội đồng hương mà thông tin hai chiều từ "quê lúa" Thái Bình tới mảnh đất địa đầu Lào Cai luôn thông tỏ. Quan hệ giữa hai tỉnh Lào Cai và Thái Bình không còn là quan hệ giữa hai địa phương đơn thuần mà trở thành quan hệ mật thiết, hỗ trợ nhau cùng phát triển. Bởi vậy mà không chỉ những người con xa xứ lập nghiệp ở Lào Cai có hai quê mà ngay cả những người gắn bó trọn đời với quê gốc Thái Bình cũng luôn dõi theo, hướng đến mảnh đất biên cương, nơi có những người anh em, những người đồng chí ngược sông Hồng làm giàu cho quê hương theo tiếng gọi thiêng liêng của Tổ quốc.

Viết tiếp câu chuyện hấp dẫn về cựu nữ thanh niên xung phong Hoàng Thị Ngọc Diệp tìm về người yêu nơi chiến trường năm xưa là anh Vũ Văn Thợi với thông tin ít ỏi song qua Báo Thái Bình đã giúp kết nối để chị Diệp tìm được anh Thợi, kết nối chị với quê hương An Ấp, Quỳnh Phụ, Thái Bình. Bài "Dâu không thành đôi vẫn tìm về An Ấp yêu thương". Tác giả cho biết "Tiếp nhận thông tin từ Báo Thái Bình số ra chủ nhật 28/7/2019 đăng bài "Nối dây đứt hơn nửa thế kỷ" và số ra chủ nhật ngày 25/8/2019 "Viết tiếp nối dây đứt hơn nửa thế kỷ" nữ thanh niên xung phong Hoàng Thị Ngọc Diệp đã từ thành phố Hội An, tỉnh Quảng Nam về quê hương Thái Bình thực hiện tâm nguyện gặp "người yêu" và thấp nhang cho liệt sĩ Vũ Văn Thợi sau 52 năm day dứt kiếm tìm"...

Tin, bài, ảnh... cộng tác của các bạn đã, đang được biên tập, chọn đăng tải trên ấn phẩm điện tử baotaibinh.com.vn và ấn phẩm báo giấy. Báo Thái Bình trân trọng cảm ơn sự nhiệt tình cộng tác của các bạn và mong các bạn tiếp tục cộng tác thường xuyên. Lưu ý mỗi tin, bài gửi về cộng tác, để nghị các bạn gửi kèm 1 - 3 ảnh có chú thích đầy đủ. Địa chỉ tiếp nhận tin, bài, ảnh cộng tác của các bạn gửi về: Tòa soạn Báo Thái Bình, số 13, phố Lý Thường Kiệt, thành phố Thái Bình, tỉnh Thái Bình hoặc hòm thư điện tử: toasoan@baotaibinh.com.vn.

Trân trọng!

Bia Pilsner được sản xuất theo luật bia tinh đồng của nhà Vua Đức năm 1516, lần đầu tiên được sản xuất tại Nhà máy bia Hương Sen ngày 28, tháng 3 năm 2015 nhân kỷ niệm 40 năm ngày thiết lập quan hệ ngoại giao giữa Việt Nam và CHLB Đức (1975 - 2015). Đây là sự kiện đặc biệt có ý nghĩa giữa 2 quốc gia nên đại sứ quán Đức đã kết hợp với phía Việt Nam lựa chọn nhà máy bia Hương Sen để sản xuất loại bia đặc biệt này.

Nguyên liệu sản xuất gồm: Malt đại mạch hai hàng vụ xuân, hoa Houblon thơm Saaz, men giống thuần chủng F1, nước tinh khiết (không dùng các loại nguyên liệu thay thế khác). Bia Pilsner được sản xuất trên dây chuyền thiết bị hiện đại nhất của CHLB Đức, theo phương pháp truyền thống của xứ Bayern - hai lần sôi (Decoction) và được lên men chìm trong thời gian > 21 ngày.

Sản phẩm của: CÔNG TY CỔ PHẦN TẬP ĐOÀN HƯƠNG SEN
Địa chỉ: Số 18, Trần Thái Tông, P. Bồ Xuyên Tp. Thái Bình, Tỉnh Thái Bình, Việt Nam.
Website: www.daivietbeer.com.vn - Tel: 02273 831010

CÔNG TY TNHH THƯƠNG MẠI VÀ KIỂM SOÁT CÔN TRÙNG VIỆT NAM

- Diệt và phòng chống mối, mọt cho các công trình xây dựng, đê đập
- Cung cấp thuốc diệt chuột xử lý cho đồng ruộng, trang trại, cơ quan xí nghiệp
- Phun thuốc phòng trừ dịch bệnh: ruồi, muỗi, kiến, gián...
- Cung cấp thuốc bảo vệ thực vật: thuốc trừ sâu, trừ bệnh, trừ cỏ
- Cung cấp hóa chất khử trùng...

Tuyển dụng nhân viên kinh doanh nữ bán lẻ

TRỪ NHANH - DIỆT GỌN - AN TOÀN MÔI SINH

Địa chỉ: Số 23, Ngách 6/51, Nguyễn Văn Cừ, Phường Gia Thụy, Quận Long Biên, Hà Nội
VP TẠI THÁI BÌNH: Số 324, Đường Long Hưng, Phường Hoàng Diệu, TP. Thái Bình, Tỉnh Thái Bình - Điện thoại: 0913.530.946 - 0373.03.5555